

ORGELS IN GROOT-OOSTENDE - 15
HET ORGEL IN DE O.L.VROUWKERK TE ZANDVOORDE

De bijdrage over het orgel in de kerk te Zandvoorde nemen we in résumé over uit : A. FAUCONNIER & P. ROOSE, Het historisch orgel in Vlaanderen. IVa : Provincie West-Vlaanderen. Arrondisseminten Brugge en Oostende, Brussel, 1986, p. 653-656 (1).

De Redactie

I. ORGEL

Auteur instrument : Fr. UREEL, Krombeke.

Bouwjaar : 1854, en uitbreiding in 1858.

Er werd gebruikt gemaakt van oudere orgelonderdelen.

Herstellingen : Jos. & P. LONCKE, Esen (volgens een naamplaatje op het orgel aangebracht).

II. INSTRUMENT

Dispositie

Dulciana 4	Cornet (ab cis')
Prestant 4	Salicional 4
Bourdon 8	Doublette 2
Fluit 4	Fourniture
	Basson-Hautbois 8

manuaalomvang : C - f'

geen pedaál

Pijpwerk

Het front heeft houten sierpijpen; vermolmd; zijn allen op een lat genageld (dus tot één geheel samengevoegd, dat nagenoeg onmogelijk uit te nemen is).

Van in origine een niet-sprekend front.

+ binnenpijpwerk :

Nota : omdat het front bijna niet uitneembaar is, kan het pijpwerk hier slechts bij benadering beschreven worden; een gedeelte pijpenmateriaal dateert van vóór 1854.

Cornet : op een aparte pijpenbank; eiken bankje, onderaan met bolusverf geschilderd; 8' gedekt met verschuifbare hoeden, enge mensuur; open 4'-koor, eerder prestantmensuur doch verwijderd naar de kleinste toe; de overige koren in fluitmensuur; onder- en bovenlabia zijn spits ingedrukt; het pijpwerk is gebuild en slecht gestemd.

4'-strijker (Dulciana of Salicional ?) : de grootste met expressions, de kleinste met de stemhoorn gestemd.

open 4' (welk reg. ?) : is in origine met de stemhoorn gestemd geweest.

Bourdon 8 : grenen baspijpen met eiken voorlagen, met bolus geverfd, vermolmd; verder metalen gedekten met verschuifbare hoed.

4' (welk reg. ?) : -

4' (welk reg. ?) : -

Doublette 2 : tamelijk wijde mensuur.

Fourniture : de samenstelling is waarschijnlijk reeds enkele malen gewijzigd.

Basson-Hautbois 8 : in de bas koppen met een soort overkraging; schalbekers in hoog tingehalte; ijzeren stemkrukken die thans verroest zijn; ingeslagen nummering.

Windlade

- eiken sleeplade.
- is thans achterstevoren geplaatst (de Cornet bevindt zich achteraan in de kast en het tongwerk vooraan achter het front).

Tractuur

- mechanische toets- en registertractuur.
- ijzeren registerwalsen.

Klaviatuur

- ingebouwd aan de prospectzijde.
- het toetsbeleg is nieuw.
- registreertrekkers op een verticale rij aan weerszijden van het klavier.
- originele registernaamplaatjes.

Windvoorziening

- magazijnbalg.

III. ORGELKAST

- grenenhouten meubel, beschilderd met verschillende soorten eik-imitatie.
- de ornamenten zijn waarschijnlijk van een ouder orgel afkomstig.
- de harp als middenbekroning is geen sculptuurwerk maar een beschildering.
- orgel opgesteld terzijde op het doksaal, met de rugwand tegen de zijmuur; aan de rugwand zijn er deuren, wat er op wijst dat het orgel vroeger anders opgesteld stond.

IV. HUIDIGE TOESTAND (1984)

instrument : is in verval.

meubel : id.

onderhoud : nagenoeg geen meer.

V. ARCHIVALIA

Liber Memorialis / Parochiae B. Mariae Virginis / Zandvoorde / Decanatus Ghistellensis.

blz. 32 :

6e Orgel : Hij wierd in 't oud kerkje gezet in 1854 door Frans UREEL van Crombeke voor 1645 ₣.

In 1858 wierd er nog aan den zelfden 50 ₣ betaald voor nieuwe spelen.

Dezen zelfden orgel wierd in 1910 geplaatst op het nieuwe Hoogzaal en dient heden nog.

(1) zie bespreking in De Plate 1987/276.

OOSTENDE OP EEN SCHILDERIJ VAN J.M. WILLIAM TURNER

door Norbert HOSTYN

TURNER (Londen, 1775 - Chelsea, 1851) is zonder twijfel Engeland's beroemdste en belangrijkste schilder. De absolute voorloper en profeet van het impressionisme, meer dan 40, 50 jaar voor datum !

In de Neue Pinakothek te München berust een schilderij van hem met als onderwerp de haven van Oostende. Het dateert uit 1844 en de afmetingen zijn 91,8 cm hoog bij 122,3 cm breed. In 1844